

ACADEMIA ROMÂNĂ, chiar dela începutul ei, pe când se numia Societate Academică, a căutat să alcătuească un Dicționar al limbii române, și în anul 1869 a însărcinat pe membrii săi I. Eliade-Rădulescu, A. T. Laurian și I. C. Massim cu elaborarea unui asemenea proiect. Acești membri, ajutați mai târziu de colegii lor I. Hodoș și G. Bariț, au dat la lumină *Dictionariulu limbii romane* și *Glossariu, care coprinde vorbele d'in limb'a romana straine prin originea sau form'a loru, cumu si celle de origine indouiosa*. Meritoasa lucrare însă nu corespunde cerințelor științei, deși autorii au terminat-o cu cel mai mare zel.

În anul 1884, Protectorul Academiei Române, M. S. Regele Carol I, deschizând într'o ședință festivă sesiunea generală, a ridicat din nou chestiunea Dicționarului și a pus la dispoziția Academiei și mijloacele materiale trebuitoare.

În urma acestui generos îndemn, Academia Română a încredințat lucrarea celui mai renumit lingvist ce-l aveau Românii în acel timp, d-lui B. P. Hașdeu, care a început opera sa sub titlul „*Magnum Etymologicum Romanic*“; însă în decurs de 13 ani d-l Hasdeu a publicat trei volume, cuprinzând numai litera A și începutul literei B, și o vieață de om nu ar fi fost în stare să ducă la capăt lucrarea sub forma aceasta.

În anul 1897 însărcinarea de a alcătui Dicționarul s'a dat d-lui profesor universitar Al. Philippide, căruia i s'au adăos colaboratori, pentru strângerea materialului, d-nii S. Fl. Marian, membru al Academiei Române, J. Urban Jarnik, profesor la Universitatea din Praga, și patru foști studenți ai d-lui Philipide aleși de d-sa. Extragerea materialului lexical a ținut 2 ani, după cari d-l Philippide a început redactarea. Dar și de astă dată planul lucrării a fost atât de vast, încât sfârșitul ei nu se putea prevedea decât într'un timp foarte îndepărtat. Comisiunea Dicționarului, aleasă de Academie încă din anul 1897 și care a rămas până astăzi compusă din d-nii I. Kalinderu, T. Maiorescu, N. Quintescu, D. Sturdza și Gr. Tocilescu, a propus — pentru o mai grabnică

înaintare — câteva prescurtări la planul de lucrare al d-lui Philippide. Însă d-l Philippide nu s'a învoit cu modificările propuse, și la 1 Ianuarie 1906 lucrarea a fost încredințată d-lui profesor Sextil Pușcariu, membru corespondent al Academiei Române, care a prezentat un program în conformitate cu dorințele Comisiunii. Programul se publică în fruntea acestui întâiu fascicul, rămânând ca introducerea pentru întreaga operă să apară la sfârșitul ei.

D-l Pușcariu lucrează după materialul lexical cules în cea mai mare parte de d-l Philippide și de colaboratorii săi, iar în lucrarea sa este ajutat de d-nii profesori C. Gălușcă și C. Lacea pentru prima redactare a materialului, de d-l profesor I. Rădulescu-Pogoneanu pentru revizuirea părții formale a lucrării, pentru controlarea traducerii franceze și pentru redactarea neologismelor, precum și de alți colaboratori pentru extragerea și rânduirea cuvintelor.

București, Martie 1907.